

EIROPAS SAVIENĪBAS FINANŠU INTEREŠU AIZSARDZĪBAS KOORDINĀCIJAS
PADOMES SĒDE

PROTOKOLS Nr. 2/2025

Rīga

2025. gada 30.oktobrī

Sēde notiek daļēji klātienē Finanšu ministrijas 304.zālē, daļēji attālināti MS Teams vietnē.

Sēdi vada:

ES fondu revīzijas departamenta direktore, AFCOS vadītāja Nata Lasmane.

Sēdē piedalās:

Padomes locekļi:

1.	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta direktore	Nata Lasmane (Baibas Bānes vietā)
2.	Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu un muitas policijas pārvaldes direktors	Aigars Prusaks
3.	Finanšu ministrijas ES fondu sistēmas vadības departamenta direktores vietniece ES fondu risku pārvaldības jautājumos	Maruta Sbitņeva
4.	Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības un lauku attīstības departamenta Fondu uzraudzības nodaļas vadītāja	Natalja Silicka (Lienes Jansones vietā)
5.	Latvijas Republikas Prokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Pirmstiesas kriminālprocesa un tiesvedības koordinācijas nodaļas Prokurors	Jānis Mināts (Aivara Ostapko vietā)
6.	Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes priekšnieks	Svens Kristjansons
7.	Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Pirmās pārvaldes Pirmās nodaļas galvenais inspektors starptautisko attiecību jautājumos	Viktors Laizāns (Jāņa Rozes vietā)
8.	Valsts Kontroles Juridiskās daļas vadītāja	Aina Driviniece
9.	Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu nomaksas veicināšanas pārvaldes direktore	Santa Garanča
10.	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Valsts sekretāra vietnieks attīstības instrumentu jautājumos	Sandis Cakuls

Pastāvīgie eksperti:

11.	Tieslietu ministrijas Krimināltiesību departamenta direktores vietniece starptautiskajos jautājumos	Judīte Ķireja
12.	Valsts Kases Darbības atbilstības un risku vadības departamenta direktore	Elīna Avotiņa
13.	Centrālās finanšu un līgumu aģentūras Juridiskā departamenta Krāpšanas risku vadības nodaļas juriskonsults – vadošais eksperts sankciju jautājumos	Jevgēnijs Iljinskis
14.	Valsts ieņēmumu dienesta Attīstības un personāla pārvaldes Starptautisko sadarbības daļas galvenais speciālists starptautiskās sadarbības jautājumos	Karina Bukajeva

15.	Lauku atbalsta dienesta direktora vietniece	Inga Tarvāne
16.	Lauku atbalsta dienesta Juridiskā departamenta direktors	Andris Lācis
17.	Iekšējās drošības biroja Pirmstiesas izmeklēšanas nodaļas priekšnieka vietnieks	Ivars Lubejs
18.	Iekšējās drošības biroja Stratēģiskās plānošanas nodaļas priekšniece	Nadīna Ozkanli
19.	Ekonomikas ministrijas Uzņēmējdarbības atbalsta departamenta juriste	Daina Cīrule
20.	Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības un lauku attīstības departamenta Fondu uzraudzības nodaļas vadītāja vietniece	Ilze Muriņa
21.	Klimata un enerģētikas ministrijas Investīciju pārvaldības departamenta jurists	Dainis Upmacis
22.	Labklājības ministrijas Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām vadošās iestādes vecākā eksperte	Ilze Latviete
23.	Kultūras ministrijas ES fondu departamenta ES fondu uzraudzības nodaļas vadītāja	Sigita Šīre-Vismanta
24.	Valsts kases Eiropas lietu departamenta direktores vietniece	Santa Lakševica
25.	Iepirkumu uzraudzības biroja Kontroles departamenta direktores vietniece, ESF iepirkumu pirmspārbaužu daļas vadītāja	Aleksandra Rizojeva-Silava
26.	Iekšlietu ministrijas Ārvalstu investīciju attīstības un uzraudzības departamenta direktores vietniece, Projektu kontroles nodaļas vadītāja	Baiba Balode
27.	Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes priekšnieka vietniece	Oksana Fridrihsone

Uzaicinātie eksperti:

28.	Sabiedrība par atklātību – Delna Transparency International - Latvia	Agnija Birule
29.	LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES, Budžeta padomniece	Baiba Jurisone

AFCOS sekretariāts:

30.	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta direktores vietniece	Olga Guza
31.	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta vecākā eksperte	Inese Dolgaiss

Saskaņā ar Ministru Kabineta 16.12.2014. noteikumu Nr. 769 “*Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomes nolikums*” 12. punktu **Padome ir lemttiesīga.**

Sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana

Sēde sākas plkst. 10:00

Sēdi atklāj un vada Finanšu ministrijas (turpmāk - FM) Eiropas Savienības (ES) fondu revīzijas departamenta direktore, Krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienesta (AFCOS) vadītāja *Nata Lasmane*.

AFCOS vadītāja *Nata Lasmane* informē par sēdes paredzamo darba kārtību, iepriekš izsūtītajiem dokumentiem, kā arī par to, ka sēdei tiek veikts ieraksts protokola sagatavošanas vajadzībām.

Iebildumu par darba kārtību nav, **darba kārtība tiek apstiprināta.**

AFCOS vadītāja *Nata Lasmane* informē, ka ar 29.10.2025. rīkojumu Nr.1.1-1/12/363 ir apstiprināts jauns AFCOS padomes sastāvs. Jaunie AFCOS padomes locekļi:

- (1) Valsts Kontroles Juridiskās daļas vadītāja - **Aina Driviniece**;
- (2) Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes priekšnieks – **Svens Kristjansons**.

Papildus informē AFCOS padomi par to, ka OLAF jaunais ģenerāldirektors vēl nav zināms, joprojām ir pieejama informācija par 3 kandidātu sarakstu. Savukārt, [Latvijas prezidentūra ES Padomē](#) paredzēta 2028.gada otrajā pusē.

A daļa

Informācija izsūtīta pirms sanāksmes, iebildumi vai jautājumi nav saņemti. Informācijas uzskaitījums:

A.1. Pārskats par pārstāvību EK (OLAF) sanāksmēs

AFCOS Padome Nolēma:

Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

B daļa

B.1. Briseles aktualitātes

LR Pastāvīgās pārstāvniecības ES Budžeta padomniece *Baiba Jurisone* informē par jaunā plānošanas perioda (2028. – 2034.gadam) regulējuma priekšlikumiem.

Daudzgažu budžeta (MFF) priekšlikumu publicēja šī gada 16.jūlijā. Paredzams, ka darbs pie priekšlikuma dokumentiem notiks aptuveni 2 gadus.

MFF ir ieplānoti 1.26% no Eiropas nacionālā kopienākuma, kas ir par aptuveni 0.25% lielāks par esošo MFF. No minētās summas 0.11 % paredzēti *NextGenerationEU*, kas finansē Atveseļošanas fondu, aizdevuma atmaksai (minētajam mērķim ES tērēs 25 mljrd. gadā līdz 2058. gadam).

Nākamais MFF ir visnotaļ revolucionārs priekšlikums. Tas ir sadalīts 4 budžeta kategorijās. Šobrīd ir 52 programmas, nākamajā MFF būs tikai 16 programmas. Galvenie mērķi - vienkāršošana, elastība, pārredzamība.

Pirmā budžeta kategorija aptver visus dalītās pārvaldības fondus (kohēzija, zivsaimniecība, lauksaimniecība, iekšlietu fondi). Papildus Eiropas Komisija (EK) šajā kategorijā ierosina 25% finansējuma paturēt nesaprogrammētu – elastībai. Dalītās pārvaldības finansējums ir par 20% samazināts, ja salīdzina ar esošo MFF. Šobrīd tie ir 60% no visa MFF, tad nākamajā periodā tie būs 45 %.

Jaunais MFF pārņem Atveseļošanās fonda modeli, t.i., dalībvalstis ievieš pasākumus, kas vērsti uz izpildes sniegumu. Vērš uzmanību, ka Eiropas parlaments un Eiropas Revīzijas palāta (ERP)

ir norādījuši, ka šāda veida pārvaldība ierobežo caurskatāmību, kas, savukārt, kavē uzraudzības un kontroles funkciju.

Snieguma izpildes regula noteiks to, ka dalībvalstis atskaitīsies ar noteiktiem intervences kodiem / snieguma rādītājiem par to kā tiek izlietots finansējums. Nākamajā MFF 5000 indikatori tiks aizstāti ar 700. Sniegumu izpildes regula attiecas ne tikai uz dalītās pārvaldības programmām, bet arī uz tiešās pārvaldības programmām, kā arī ārējo sadarbību, t.i., to kā ES sniedz atbalstu trešajām valstīm. EK cenšas visu apvienot.

Informē, ka EK ir aicināta organizēt semināru par Snieguma izpildes regulas piedāvājumu, lai ekspertu līmenī izdiskutētu piedāvājumu. Dānijas prezidentūra plāno izskatīt regulējuma piedāvājumu līdz šā gada decembrim, neskatot regulas piedāvājuma 1.pielikumu (kas ir 700 definētie intervences lauki / sasniedzamie rādītāji). Savukārt, Kipras prezidentūra plāno nākamā gada janvāra otrajā pusē organizēt semināru par minēto tēmu.

Nākamajā MFF visiem ar klimatu saistītajiem pasākumiem iezīmēti 35 % finansējuma; nacionālajam plānam, kas apvieno visu dalīto pārvaldību 43%. Informē, ka EK sagatavos vadlīnijas attiecībā uz sadaļu *Do No Significant Harm* – plānots, ka tās būs pieejamas 2027.gada sākumā, kas attiecīgi ir risks savlaicīgai jaunā plānošanas perioda uzsākšanai.

LR Pastāvīgās pārstāvniecības ES Budžeta padomniece *Baiba Jurisone* vērš uzmanību, ka nākamajā MFF būs viena regula par vienoto tirgu, kas sevī ietver vairākas šajā periodā esošās regulas, tai skaitā, Anti-Fraud programmas regulu. Kopējais finansējums 6,2 mljrd., Anti-Fraud programmas aploksne palielināta 2x un nākamajā MFF plānota 360 milj. apmērā.

Informē, ka šī gada 16.jūlijā tika publicēts *White paper* par Anti-fraud arhitektūru, nākamajā gadā būs pieejams anti-fraud arhitektūras izvērtējums.

Papildus norāda, ka ERP katru gadu prezentē *discharge* jeb ES budžeta izpildes ziņojumu. Kopējā kļūda 2024.gada ziņojumā - 3.6%, kas ir mazāk kā iepriekšējā gadā (5.6%). Kohēzijas kļūdas līmenis samazinājies no 9,3% līdz 5,7%; lauksaimniecības politikas kļūdas līmenis minimāli palielinājies no 2,2% uz 2,6%. Kohēzijas kļūdu iemesli – neattiecināmie izdevumi, iepirkums, valsts atbalsts, neattiecināmie projekti, dokumentu trūkums. Attiecībā uz nākamo gadu ir cerība, ka kļūdas līmenis vēl samazināsies, jo EK ir vienojusies ar ERP par vienotu metodoloģiju kā pārbaudīt iepirkumus.

AFCOS vadītāja *Nata Lasmane* piebilst, ka vienošanās starp ERP un EK ir panākta par proporcionālo kļūdu piemērošanu iepirkumos. Iepriekš ERP piemēroja tikai 0% vai 100% korekciju saistībā ar pārkāpumiem iepirkumu procedūrā, turpmāk ERP ir piekritusi izmantot EK vadlīnijas korekciju piemērošanā.

Papildus vērš uzmanību, ka Anti-Fraud programmai katru gadu pavasarī ir uzsaukumi un aicina iestādes pieteikties finansējumam.

Skaidro, ka pret-krāpšanas pasākumi būs īpaši aktuāli nākamajā plānošanas periodā (2028. - 2034.) Būs vairāk jāpaļaujas uz nacionālo kontroles sistēmu, projektu līmenī pārbaudes veicot pamatojoties uz sarkanajiem karogiem. Kontroles tiks fokusētas uz to, lai pārliecinātos par to, ka nav notikusi krāpšana.

AFCOS Padome Nolēma:

Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

B.2. Paveiktais pēc AFCOS diskusijas par birokrātijas mazināšanas pasākumiem

AFCOS vadītāja *Nata Lasmane* informē, ka kopsavilkums par birokrātijas mazināšanas pasākumiem (kas tika sagatavots, pamatojoties uz AFCOS Padomes sēdes laikā organizētās diskusijas rezultātiem) tika iesniegts Valsts Kancelejai 2025.gada 22.maijā un 2025.gada 30.maijā tika organizēta tikšanās ar Valsts kancelejas vadītāju.

Priekšlikumi tika uzskaidīti, bet aicina citā reizē šāda līmeņa sanāksmēs piedalīties vairākiem AFCOS Padomes pārstāvjiem.

Priekšlikumi tika sagatavoti pa kategorijām: (1) centralizēt birokrātiskā sloga samazināšanas darba grupas; (2) veidot vienotu datu centru; (3) nodrošināt sadarbību starp programmām un fondiem, lai prasības finansējuma saņēmējiem būtu vienas; (4) informēt sabiedrību par ES fondu pozitīvajiem stāstiem.

Sadarbību starp dažādām programmām un Vadošajām iestādēm Valsts kanceleja aicina organizēt pašiem.

Finanšu ministrijas pārstāve *Maruta Sbitņeva* vērš uzmanību, ka Finanšu ministrijas Vadošā iestāde turpina darbu pie birokrātijas mazināšanas pasākumiem ES fondu jomā. Papildus informē klātesošos par aktuālo statusu saistībā ar iepriekš organizēto diskusiju par [Ministru Kabineta \(MK\) noteikumu Nr.104](#) nepieciešamību, t.i., joprojām tiek gaidīta atbilde no EK, papildus informācija saistībā ar šo jautājumu nav.

ENAP priekšnieks *Svens Kristjansons* atgādina, ka kādreiz bija mājaslapa, kurā sabiedrībai bija iespēja iesaistīties un norādīt savus ieteikumus birokrātiskā sloga mazināšanai, norādot uz jomām, kas saskarē ar valsts sektoru ir pārāk sarežģītas. Šis var būt labs rīks sabiedrības iesaistīšanai šajos jautājumos.

AFCOS Padome Nolēma:

Sniegto informāciju pieņemt zināšanai

B.3. ENAP pieteikums ES pret-krāpšanas programmai

ENAP priekšnieks *Svens Kristjansons* informē, ka ENAP ir iesnieguši savu pieteikumu Anti-Fraud programmas finansējumam – *“Mākslīgā intelekta risinājumu izstrāde analītiskās kapacitātes paaugstināšanai Valsts policijā, apkarojot smagus un sevišķi smagus noziegumus”*.

Noziedznieki izmanto visu, tai skaitā, mākslīgo intelektu (MI) gan krāpšanu veikšanā, gan dokumentu viltošanā u.c., attiecīgi, arī tiesībsardzības iestādēm ir jāseko līdzi tendencēm.

ENAP kompetencē esošo noziegumu izmeklēšana saistīta ar ļoti lielu datu apjomu un to analīzi, līdz ar to ir nepieciešami papildus rīki šo uzdevumu izpildei. Mērķis ir izstrādāt drošu, uz atvērtā koda tehnoloģijām balstītu, pašmitinātu (*self-hosted*) MI risinājumu, kas nodrošinātu efektīvu ekonomisko noziegumu, tai skaitā, ES fondu krāpšanu un starptautiska mēroga krāpšanu, kā arī kibernetisko noziegumu un citu noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanu – dokumentu apstrādi, automatizētu datu strukturizēšanu, daudzvalodu tulkošanu, kā arī piekļuvi tiesu praksei un judikatūrai.

Mērķis izmantojot atvērto kodu, nodrošināt, ka nav piesaiste noteiktiem ražotājiem / izstrādātājiem. *Self-hosted* nozīmē, ka sistēmā varēs apstrādāt ierobežotas pieejamības (IP) informāciju, jo dati netiks augšuplādēti ārpuskalpojumu serveros. Automatizētu datu strukturizēšanu ievērojami atvieglotu izmeklēšanas gaitu, savukārt, daudzvalodu tulkošana ir nepieciešama, lai nodrošinātu visu kriminālprocesa materiālu tulkošanu valsts valodā, kam šobrīd Valsts policijā tiek tērēti vairāki miljoni EUR katru gadu.

Ja projekts tiks apstiprināts, tas tiks ieviests sadarbībā ar Latvijas Universitātes (LU) Matemātikas un informātikas institūtu.

Projekta kopējās izmaksas (bez PVN) plānotas - 1,13 milj. EUR – 10% nacionālais finansējums jeb 113 000 EUR un 90% ES finansējums jeb 1,02 milj. EUR. Rezultāti tiks paziņoti 14.novembrī. Nav informēti par konkurenci, bet cer uz pozitīvi rezultātu.

Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu un muitas policijas pārvaldes direktors *Aigars Prusaks* informē, ka arī viņu pārvalde ir iesniegusi pieteikumu Anti-Fraud programmai.

AFCOS vadītāja *Nata Lasmane* ierosina, ka kādā no nākamajām AFCOS Padomes sēdēm būtu jāiekļauj iestāžu dalīšanās ar pieredzi saistībā ar dažādu MI rīku pielietojumu praksē.

AFCOS Padome Nolēma:

AFCOS Stratēģijas un Pasākuma plāna 3.2.1. punktu atzīt par izpildītu.

B.4. AFCOS 2025.gada darba plāna izpilde

AFCOS pārstāve *Inese Dolga* informē klātesošos par to, ka AFCOS darba plāns tiek veidots pamatojoties uz normatīvajos aktos un AFCOS Stratēģijā iekļautajiem uzdevumiem.

2025. gada darba plānā bija iekļauti 13 uzdevumi, no tiem 6 izpildīti (tai skaitā ENAP noziņotais pieteikums Anti-Fraud programmai), uzsākti 6 un viena uzdevuma izpilde pārnests uz 2026.gadu.

Izpildītie uzdevumi:

- (1) iesniegta **PIF anketa** (informācija apkopota un iesniegta OLAF 2025.g. sākumā);
- (2) Sagatavots iesniegts MK **informatīvais ziņojums** ([pieejams Tiesību aktu portālā \(TAP\)](#));
- (3) organizētas **2 AFCOS Padomes sēdes** (2025. gada 8. maijā un 30.oktobrī);
- (4) nodrošināta **dalība vairākos publiskos informatīvos pasākumos**, informējot sabiedrību par ar krāpšanas apkarošanu saistītām tēmām (Junior Achievement Latvia organizētajā konkursā Biznesa pasakas; sagatavots tematiskais uzdevums atklātās ekonomikas olimpiādes dalībniekiem; dalība jauniešu festivālā KOPUMS, Liepājā);
- (5) **Analīzes veikšana par finansējuma saņēmēja reputācijas atjaunošanu; finanšu līdzekļu atgūšanu; rīcība aizdomu par krāpšanu gadījumā** (analīzes kopsavilkums pieejams AFCOS Platformā).

Izpildes procesā esošie uzdevumi:

(1) **#Atrāpies! iniciatīvas turpināšana.** Ir izstrādāts jauns www.atrapies.lv mājaslapas dizains un saturiskā informācija pārvietota uz jauno platformu. Saturs tiek caurskatīts un papildināts / labots, līdz ar to šobrīd mājaslapa vēl nav pieejama. Saglabāts Atrāpies! ziņošanas rīks ar iespēju izvēlēties *Nezinu, kam ziņot*. Šāda veida ziņojumi nonāks Atrāpies! e-pastā, kuru administrē AFCOS. Izvērtējot saņemto iesniegumu saturu, tie tiks pārsūtīti adresātiem. 2026.gadā mājaslapa tiks papildināta ar jaunu sadaļu par atklātajiem krāpšanas gadījumiem. Aicina iestādes iesūtīt AFCOS, afcoss@fm.gov.lv savas idejas, ierosinājumus un saturiskus lapas papildinājumus.

(2) **Diskusiju organizēšana.** Diskusijas AFCOS organizē sadarbībā ar ZAB Rodl & Partner. 16.10.2025. norisinājās pirmā diskusija: *Kā izvērtēt Eiropas fondu atbalsta programmās īstenoto projektu iespējamo pārkāpumu ietekmi uz ES budžeta līdzekļiem 2024.gada 10.oktobra ES tiesas sprieduma lietā C-175/23 kontekstā?* Diskusijā piedalījās 19 klātienē un 20 attālināti dalībnieki, kas saturisko sniegumu novērtēja ar vidējo vērtējumu 8.43 (no 10). Nākamā diskusija plānota 2025.gada 4.novembrī *Par ES finanšu līdzekļu izkrāpšanas veidiem attiecībā uz IT projektu realizāciju un PVN saistītu krāpšanu apkarošanu*. Informē, ka iestādēm vēl ir iespēja pieteikties minētajai diskusijai.

Pieredzes apmaiņas pasākumi jeb AFCOS ēnošana. Informē, ka iestādes pieteica 7 ēnošanas aktivitātes, kurām šobrīd reģistrējušies 38 dalībnieki, vērš uzmanību, ka vairākām aktivitātēm vēl ir iespējams pieteikties.

Izpildes progress: šobrīd notikušas 3 aktivitātes (IUB – dalība publisko iepirkumu apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanā; dalība FM Revīzijas iestādes pārbaudē projekta īstenošanas vietā; dalība LAD pārbaudē uz vietas (tiešie maksājumi)). Ieplānotas 2 aktivitātes: Konkurences padomes (KP) lekcija par kompetenci pārkāpumu izmeklēšanā - 09.12.2025. plkst.10:00, klātienē KP telpās un VID Nodokļu nomaksas veicināšanas pārvaldes lekcija par uzņēmumu pārejām - 16.12.2025. plkst.10:00, klātienē FM telpās. Vērš uzmanību, ka tuvākajā laikā tiks ieplānotas vēl 2 aktivitātes: FM Revīzijas iestādes pārbaude projekta īstenošanas vietā, kā arī LAD pārbaude uz vietas (Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda finansētajā projektā).

VID pārstāve *Santa Garanča* aicina visus piedalīties VID organizētajā lekcijā, priecāsies par plašu apmeklējumu.

(3) Sadarbība ar Izmeklētāju mācību centru.

(4) Publisko iepirkumu jomas normatīvo aktu izvērtēšana. Informē, ka AFCOS Stratēģijas izstrādes laikā 2023.gadā nebija zināms, ka 2025.gadā tiks veikts apjomīgs darbs publisko iepirkumu sistēmas izvērtēšanā, līdz ar to šāds punkts tika iekļauts stratēģijā. Minētā uzdevuma izpildei AFCOS apkopos paveikto publiskā iepirkuma sistēmas uzlabošanas kontekstā.

(5) Normatīvo aktu analīze ES finanšu interešu aizsardzības jomā. Vērš uzmanību, ka šobrīd tiek caurskatīts [AFCOS Padomes nolikums](#). AFCOS ir identificējis nepieciešamās izmaiņas, proti, nepieciešams papildināt AFCOS Padomes sastāvu ar Nodokļu un muitas policijas pārstāvi, jo VID reorganizācijas rezultātā tiek izveidota jauna iestāde, kā arī precizēt Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas nosaukumu. Papildus AFCOS ierosināja precizēt Padomes priekšsēdētāja aizvietošanas kārtību, papildināt normatīvo aktu ar informāciju, ka AFCOS Padomes sēdes protokoli tiek publicēti FM mājaslapā, kā arī papildināt AFCOS sekretariāta uzdevumus ar atsauci uz OLAF atbalsta likumu. Ņemot vērā to, ka izskatītais AFCOS Padomes Nolikums tika nosūtīts neformālai komentēšanai, ir saņemti gan pirmie iebildumi, gan arī ierosinājumi normatīvā akta papildināšanai, kas tiks apkopoti, izvērtēti, kā arī nosūtīti AFCOS Padomei komentēšanai.

Saņemtie ierosinājumi attiecas uz AFCOS Padomes uzdevumu uzskaitījuma papildināšanu, piemēram, uzdevums zināt / vērtēt / iepazīties ar to, kā dažādas tiesībaizsardzības iestādes īsteno pasākumus, kas vērsti uz ES finanšu interešu aizsardzību; koordinēt sadarbību starp Padomes darbā iesaistītajām iestādēm (Padomes locekļi, eksperti, pieaicinātās iestādes). Kā arī ierosinājums izvērtēt vai AFCOS Padomes Nolikumam būtu jābūt nostiprinātam Ministru kabineta noteikumos vai kā FM iekšējam normatīvajam aktam.

ENAP priekšnieks *Svens Kristjansons* vērš uzmanību, ka sadarbība un dalīšanās ar pieredzi ir būtiska izmeklēšanas iestāžu darbā un domā, ka AFCOS padome varētu iesaistīties sadarbības veicināšanā.

AFCOS vadītāja *Nata Lasmane* apstiprina, ka AFCOS Padomes ietvaros iesaistīsies sadarbības veicināšanā.

Visa minētā informācija tiks apkopota, izvērtēta un kopā ar MK noteikumu grozījumu dokumentu paketi, izsūtīta atkārtotai izskatīšanai AFCOS Padomei pirms ievietošanas TAP.

Uz 2026.gadu pārnestsais uzdevums:

2026.gadā tiks sagatavots kopsavilkums AFCOS padomei par valsts informācijas sistēmu analīzi un nepieciešamajiem uzlabojumiem un pieejas tiesību papildinājumiem.

AFCOS Padome Nolēma:

Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

B.5. Sadarbība ar Valsts policijas koledžas Izmeklētāju mācību centru; AFCOS Stratēģijas Pasākuma plāna 1.2.3. pk.

AFCOS pārstāve *Inese Dolgais* informē klātesošos, ka ir izveidota sadarbība ar Valsts policijas koledžas Izmeklētāju mācību centra (IMC) ar mērķi īstenot profesionālās pilnveides izglītības pasākumus jautājumos par ES finanšu interešu aizsardzību. Mācību mērķa grupa: izmeklēšanas iestāžu darbinieki, ieplānotais mācību laiks 2026.gada 21. - 22. janvārī.

Šobrīd norit darbs pie apmācību organizēšanas - AFCOS apkopoja informāciju par ekspertiem, kas varētu sniegt prezentācijas un turpmāko apmācību organizēšanu veiks IMC.

AFCOS Padome Nolēma:

AFCOS Stratēģijas un Pasākuma plāna 1.2.3. punktu atzīt par izpildītu.

B.6. AFCOS darba plāns 2026

AFCOS pārstāve *Inese Dolgais* informē klātesošos, ka AFCOS 2026.gada darba plānā iekļauti no normatīvajiem aktiem un AFCOS Stratēģijas izrietošie uzdevumi, proti, PIF anketas aizpildīšana, informatīvā ziņojuma sagatavošana MK, AFCOS Padomes sēžu organizēšana, Atkrāpies! iniciatīvas turpināšana, diskusiju un pieredzes apmaiņas pasākumu organizēšana, analīzes veikšana par iepirkumu jomu, izmantotajām datubāzēm, kā arī normatīvo aktu, kas skar AFCOS darbu, caurskatīšana.

AFCOS Padome Nolēma:

Apstiprināt AFCOS 2026.gada darba plānu.

B.7. Krimināllikuma nepilnību izvērtēšana, pamatojoties uz EPPO sniegto informāciju; progress

Tieslietu ministrijas pārstāve *Judīte Ķireja* informē par Krimināllikuma (KL) 210. panta atbilstības [PIF Direktīvai](#) izvērtējumu. Eiropas prokuratūra (EPPO) konstatēja vairākas KL neatbilstības PIF direktīvai:

(1) PIF direktīvas 3.panta 2.punkta a) apakšpunkta paredz, ka par krāpšanu uzskatāma jebkura darbība vai **bezdarbība**, šobrīd KL iekļauta atbildība tikai par darbību;

(2) Šobrīd ne KL 210.pantu, nedz arī KL 177.pantu nevar piemērot par PIF direktīvas 3.panta 2.punkta a) apakšpunkta iii) punktā paredzēto līdzekļu vai aktīvu nepareizu izmantošanu, kas neatbilst mērķiem, kuriem šie līdzekļi bija sākotnēji piešķirti, taču praksē ir konstatējami gadījumi, kad projekts sākotnēji tiek īstenots atbilstoši mērķiem, bet pēc tam projekta uzraudzības fāzē, piemēram, par ES līdzekļiem uzceltās ēkas tiek lietotas pavisam citiem mērķiem nekā paredzēts projektā.

(3) EPPO norāda, ka ir nepieciešams paplašināt KL 210.panta noziedzīgā nodarījuma priekšmetu. Šobrīd termini “subsīdijas” un “dotācijas” var neaptvert visus iespējamus ES finansējuma veidus, piemēram, finanšu instrumentus. EPPO ierosina KL 210.pantā noteikt universālu terminu, kas aptvertu visus ES finansējuma veidus.

Pamatojoties uz augstākminētajām neatbilstībām ir izstrādāti grozījumi KL 210.panta pirmajā un trešajā daļā, papildinot dispozīcijas terminu uzskaitījumu ar jaunu terminu “finansējums”, kā arī papildinot panta pirmo daļu, iekļaujot atbildību arī par “tiesību aktos noteikto ziņu nesniegšanu”, kā arī atbildību par pārkāpumu veikšanu “pēcuzraudzības” periodā. KL darba grupas eksperti apstiprina, ka minētais grozījumu projekts novērš EPPO konstatētās neatbilstības PIF direktīvai.

(4) EPPO konstatēja, ka KL 220.panta sankcija (īslaicīga brīvības atņemšana) neatbilst PIF direktīvas 7.panta 3.punktā noteiktajai sankcijas prasībai.

Pamatojoties uz augstākminēto neatbilstību ir izstrādāti grozījumi KL 220.pantā, to papildinot ar otro un trešo daļu, kas paredz lielākas sankcijas.

AFCOS vadītāja *Nata Lasmane* pateicas par sniegto informāciju un uzsver, ka tā ir ļoti būtiska izmeklēšanas iestādēm. Aicina Tieslietu ministriju informēt AFCOS Padomi par turpmāko virzību.

VID pārstāve *Santa Garanča* jautā kā rīkoties tajās situācijās, kas šobrīd jau ir konstatētas, bet KL šā brīža redakcija neparedz atbildību par šiem gadījumiem.

LAD pārstāvis *Andris Lācis* informē, ka ir diskutējuši ar EPPO par šiem gadījumiem. Un secina, ka KL 220.pants šobrīd praksē nestrādā, bet potenciāli ir ļoti labs pamats finansējuma atgūšanai, pieļauj, ka paredzētie KL grozījumi šo nostiprinās un atvieglos finansējuma atgūšanas procesu.

ENAP priekšnieks *Svens Kristjansons* jautā vai KL 196.panta piemērošana nevarētu būt risinājums šādām situācijām, līdz brīdim kamēr stāsies spēkā KL grozījumi.

Ģenerālprokuratūras pārstāvis *Jānis Mināts* piebilst, ka kvalifikācija ir atkarīga no katra konkrētā gadījuma, to individuāli izvērtējot.

VID pārstāve *Santa Garanča* uzsver, ka ir gadījumi, kurus nebija iespējams kvalificēt saskaņā ar KL, bet saskaņā ar PIF direktīvu par tiem bija jāsauc pie atbildības, līdz ar to šo naudu nav iespējams atgūt. Jautā vai nav secināms, ka PIF direktīva netika korekti ieviesta.

AFCOS vadītāja *Nata Lasmane* rezumē, ka AFCOS Padomes līmenī šī problemātika tiek piefiksēta un tiks izvērtēts, vai šī varētu būt AFCOS Padomes nākamās diskusijas tēma.

AFCOS Padome Nolēma:

Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

C daļa

C.1. Diskusija par nākamā AFCOS Stratēģiju

AFCOS pārstāve *Olga Guza* informē, ka šā brīža AFCOS stratēģija un pasākumu plāns izstrādāts periodam no 2024.-2026. gadam, kas nozīmē, ka nākamajā gadā beigsies spēkā esošās stratēģijas termiņš un ir nepieciešams lemt par nākamās stratēģijas izstrādi.

Nākamās stratēģijas periods sāktos 2028.gadā, kas sakrīt ar jaunā plānošanas perioda uzsākšanos, līdz ar to tiek piedāvāts saskaņot AFCOS stratēģijas periodu ar jauno plānošanas periodu, proti no 2028.-2034.g. Pieturoties pie šī plāna, AFCOS stratēģijas izstrāde būtu jāuzsāk 2026.gada beigās. Piedāvā nākamās stratēģijas izstrādei ieplānot 4 diskusijas pa tēmām, piemēram, risku izvērtēšana, esošās situācijas izvērtēšana, stratēģisko mērķu definēšana, pasākumu un aktivitāšu definēšana, kā arī piesaistīt ārpalpojuma sniedzēju diskusiju novadīšanai.

Vērš uzmanību, ka būtu jāpārvērtē AFCOS stratēģijas forma jeb [politikas plānošanas dokumenta veids](#). Līdz šim AFCOS stratēģija tika izstrādāta kā plāns, kas ir īstermiņa vai vidēja termiņa plānošanas dokuments. Ja tiktu izvēlēta šāda politiskā plānošanas dokumenta forma arī nākamajai stratēģijai, tas nozīmētu, ka viena plānošanas perioda ietvaros būtu jāizstrādā vairākas AFCOS stratēģijas. Līdz ar to ierosina apsvērt jaunu dokumenta formu un stratēģiju gatavot kā pamatnostādnes – tās izstrādā, lai noteiktu jaunus vidēja termiņa attīstības virzienu. Pamatnostādņu ieviešanai papildus būs jāgatavo arī plāni, bet tajos varēs detalizētāk aprakstīt uzdevumus, kas izriet no pamatnostādnēs noteiktajiem virzieniem.

Vērš uzmanību, ka nākamā plānošanas perioda normatīvo aktu piedāvājumā ir iekļauta obligāta prasība izstrādāt visaptverošu valsts stratēģiju krāpšanas apkarošanai, kas ir jāņem vērā. Aicina apdomāt piedāvājumu un sniegt savu redzējumu.

AFCOS vadītāja *Nata Lasmane* informē, ka AFCOS Padomei jānolemj vai piekrīt minētajam piedāvājumam, respektīvi, uzsākt jaunās stratēģijas izstrādi jau 2026.gada nogalē, organizējot diskusijas un piesaistot ārpalpojuma sniedzēju.

VID pārstāvis *Aigars Prusaks* ierosina, ka viena no diskusijām varētu būt iesaistot visu trīs Baltijas valstu pārstāvjus, ņemot vērā to, ka šobrīd tiek realizēts liels pārrobežu projekts. Šis varētu būt izmantojams gan AFCOS stratēģijas izstrādē, gan stiprinot lielo projektu uzraudzības funkcijas.

AFCOS vadītāja *Nata Lasmane* pateicas par ierosinājumu un informē, ka izvērtēs iespējas kā šādu diskusiju varētu noorganizēt. Vērš uzmanību, ka nākamā AFCOS stratēģiju plāno izstrādāt tādu, ko var izmantot visas AFCOS tīkla iestādes.

AFCOS Padome Nolēma:

Uzsākt darbu pie nākamās AFCOS stratēģijas izstrādes 2026.gada beigās, izvērtējot iespēju piesaistīt ārpalpojuma sniedzēju diskusiju organizēšanai.

AFCOS vadītāja *Nata Lasmane* aicina pieteikties iestādes, kas savās telpās varētu uzņemt AFCOS Padomes pavasara sēdi, lai turpinātu uzsākto tradīciju par vismaz vienu AFCOS Padomes izbraukuma sēdi gadā. Kā arī aicina iestādes iesūtīt idejas AFCOS tīkla neformālajam pasākumam gada nogalē.

AFCOS vadītāja *Nata Lasmane* izsaka pateicību dalībniekiem par iesaistīšanos un sēdi slēdz plkst.12:10.

Protokolu sagatavoja:

ES fondu revīzijas departamenta vecākais eksperts izmeklēšanā

Inese Dolga

Apstiprināja:

Valsts sekretārs

(paraksts*) Baiba Bāne

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu